



FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
Avdelning 32

DOM
2019-06-18
Meddelad i Stockholm

Sida 1 (12)

Mål nr
2864-19

SÖKANDE

Insemo AB, 556727-3379

Ombud: Fredrika Björk och André Prentell
Fondia Legal Services AB
Kungsgatan 56
111 22 Stockholm

MOTPART

Husbyggnadsvaror HBV förening u.p.a., 702000-9226

Ombud: Advokat Kristian Pedersen och jurist Sofia Nordberg
Advokatfirman Kahn Pedersen KB
Box 16119
103 23 Stockholm

SAKEN

Offentlig upphandling

KONKURRENSVERKET	
2019-06-19	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

Dok.Id 1071813

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00 E-post: avd32.fst@dom.se www.domstol.se/forvaltningsratt	08-561 680 01	måndag–fredag 08:00–16:00

BAKGRUND

Husbyggnadsvaror HBV Förening (HBV) genomför i egenskap av inköpscentral en upphandling av ramavtal i två delar, *Vitvaror – Installation och Service* (dnr 19-181), genom ett öppet förfarande enligt lagen om offentlig upphandling (2016:1145), LOU. Upphandlingen är indelad i flera olika geografiska anbudsområden. Tilldelningsbeslut har fattats den 24 januari 2019. Anbudet från Insemo AB (bolaget) har inte utvärderats, utan förkastats med motiveringen att kravet avseende anbudets undertecknande inte uppfyllts.

YRKANDEN M.M.

Bolaget ansöker om överprövning av upphandlingen avseende tre anbudsområden: *Installation Västra Götaland norra, Installation Halland* samt *Service Västra Götaland norra*. Bolaget yrkar att förvaltningsrätten ska besluta att upphandlingen i dessa delar ska göras om eller i andra hand rättas genom att en ny anbudsprövning ska genomföras där bolagets anbud tas upp till prövning. Bolaget anför bl.a. följande. För de tre anbudsområdena har endast en anbudsgivare, ELON Group AB (Elon), kvalificerats för utvärdering. Elons anbud har dock, i strid med likabehandlingsprincipen, kvalificerats trots bristande kravuppfyllnad. Elon har nämligen i sin egenförsäkran angett att Elon förlitar sig på andra företags kapacitet, utan att vidta de åtgärder som krävs när en anbudsgivare är beroende av annans kapacitet, och Elon uppfyller heller inte upphandlingens krav på fullständig auktorisation för elinstallationsarbeten och upphandlingens krav på att beskriva och ange uppgifter om tänkta underleverantörer. HBV kan inte i efterhand frånfalla vissa krav. Elons anbud borde rätteligen ha förkastats. Då inga kvalificerade anbudsgivare återstår ska upphandlingen i dessa delar därmed göras om. Vid ett nytt anbudsförfarande skulle bolaget kunna antas som leverantör. Bolaget lider eller riskerar åtminstone skada genom tilldelningsbeslutet.

HBV anser att ansökan ska avslås och anför bl.a. följande. HBV har genomfört upphandlingen helt i enlighet med LOU och de grundläggande principer som följer av 4 kap. 1 § LOU. Elons anbud uppfyller samtliga krav i upphandlingen. HBV har således agerat korrekt vid hanteringen av Elons anbud. Det föreligger ingen överträdelse av bestämmelserna i LOU och bolaget kan följaktligen varken lida eller riskera att lida skada i den mening som avses i 20 kap. 6 § LOU. Det saknas därmed förutsättningar för ingripande mot upphandlingen. Bolaget har inte anfört några omständigheter till stöd för att upphandlingen ska rättas.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Utgångspunkter för prövningen

Förvaltningsrätten kan enligt 20 kap. 6 § LOU besluta att en upphandling ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts under förutsättning att det vid prövningen av ansökan kan bedömas att den upphandlande myndigheten har brutit mot någon av de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § LOU eller någon annan bestämmelse i lagen och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan lida skada.

Av 4 kap. 1 § LOU följer att upphandlande myndigheter eller enheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Upphandlingar ska vidare genomföras i enlighet med principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet.

Av 14 kap. 1 och 6 § LOU framgår att en leverantör får åberopa andra företags kapacitet för att uppfylla kvalificeringskraven i en upphandling, dvs. de krav som upphandlande myndighet har ställt i upphandlingen som avser ekonomisk och finansiell ställning eller teknisk och yrkesmässig kapacitet.

Av 15 kap. 1 § LOU följer bl.a. att en leverantör också får lämna en egen försäkran avseende uteslutningsgrunder och kvalificeringskrav. Om leverantören åberopar andra företags kapacitet, anges att dennes försäkran ska åtföljas av en särskild försäkran i standardformulär för vart och ett av de företag vars kapacitet åberopas. Med standardformulär menas European Single Procurement Document, ESPD (se prop. 2015/16:195 s. 1098).

LOU är en procedurlagstiftning och överprövning enligt LOU utgör en kontroll, utifrån de omständigheter som sökanden har anfört, av om den upphandlande myndigheten har följt de grundläggande principerna för all upphandling liksom övriga bestämmelser i LOU (jfr RÅ 2009 ref. 69).

Förvaltningsrätten har alltså att pröva om det på grund av de omständigheter som bolaget anför föreligger skäl för ingripande enligt LOU.

Förvaltningsrätten avser att först pröva de omständigheter som bolaget anför om Elons egenförsäkran (ESPD) och åberopande av annans kapacitet, sedan det som avser Elons auktorisering för elinstallationsarbeten och sist det som avser Elons uppgifter om Elons underleverantörer.

Frågan om Elons ESPD-formulär och åberopande av annans kapacitet

Till stöd för att Elon inte uppfyller de krav som uppställs i upphandlingen på anbudsgivare som har angett sig vara beroende av annans kapacitet hänvisar bolaget till upphandlingsdokumentets krav i avsnitt 3.1, 3.6 och 3.7 i samt till Elons anbud och Elons anbudsbilaga i form av Elons ESPD-formulär.

I upphandlingsdokumentets avsnitt 3.1 *Uteslutningsgrunder* anges bl.a. följande.

"HVB kommer att utesluta anbudsgivare som är föremål för omständigheter angivna i 13 kap. 1–3 §§ LOU. Anbudsgivaren ska intyga att sådana omstän-

digheter inte föreligger. Behörig företrädare ska underteckna och till anbudet bifoga bilaga 5. Sanningsförsäkran.

Anbudsgivare som vet att den inte uppfyller kraven på ekonomisk-, teknisk- eller yrkesmässig kapacitet har möjlighet att åberopa andra företags kapacitet (se pkt 3.7 Upphandlingsföreskrifter). Det företag som åberopas får inte vara föremål för omständigheter i 13 kap. 1–3 §§ LOU. Vid åberopande av ett annat företags kapacitet ska anbudsgivaren bifoga Sanningsförsäkran för det företaget/de företagen”.

Det framgår att Elon till sitt anbud har bifogat i avsnitt 3.1 begärd sanningsförsäkran avseende att inga omständigheter enligt 13 kap. 1–3 §§ LOU föreligger för Elon. Elon inte har bifogat någon ytterligare sanningsförsäkran.

I upphandlingsdokumentets avsnitt 3.6. *Åberopande av andra företags kapacitet* anges följande.

”3.6 Åberopande av andra företags kapacitet

Anbudsgivare som vet att den inte uppfyller kraven på ekonomisk-, teknisk- eller yrkesmässig kapacitet har möjlighet att åberopa andra företags kapacitet.

Intyg från företaget om vilka resurser som ställs till förfogande ska bifogas anbudet. (Garanti för anbudsgivarens ekonomiska och finansiella ställning från moderbolaget eller annan garant får dock inkomma på HBVs begäran inom 3 arbetsdagar.) Intyget ska innehålla en precisering gällande vilka resurser som ställs till förfogande och åtagandets omfattning.

Det åberopade företaget ska vara registrerat och får inte vara föremål för omständigheter i 13 kap 1–3 §§ LOU, ska uppfylla aktuellt kvalificeringskrav samt ställda krav på ekonomisk och finansiell ställning i upphandlingen.

För det fall anbudsgivaren åberopar annat företags kapacitet och vill använda egenförsäkran så måste anbudsgivaren lämna in en separat egenförsäkran från det åberopade företaget. I denna egenförsäkran ska det åberopade företaget intyga att det uppfyller kvalificeringskrav/-en och inte är föremål för uteslutningsgrunderna i upphandlingen. För närmare information om egenförsäkran se punkterna 3.8 och 3.9 nedan.

Anbudsgivaren ska på HBVs begäran byta ut ett sådant företag som inte uppfyller det krav det åberopats för, inte uppfyller kravet i upphandlingen på ekonomiskt och finansiell ställning eller om det föreligger en uteslutningsgrund.

***Avser ni åberopa annans kapacitet?
Hänvisa i sådana fall här till bilagan för intyg.***

Ja/Nej”

Det framgår att Elon i sitt anbud för avsnitt 3.6 har svarat "Nej", dvs. att Elon inte avser att åberopa annans kapacitet, och ingen bilaga har bifogats.

I upphandlingsdokumentets avsnitt 3.7 *Egenförsäkran (ESPD)* anges vidare följande.

"3.7 Egenförsäkran (ESPD)

Egenförsäkran är ett preliminärt bevis på att anbudsgivaren inte är föremål för någon av uteslutningsgrunderna och att samtliga kvalificeringskrav i upphandlingen är uppfyllda.

Anbudsgivaren har i denna upphandling möjlighet att lämna in en egenförsäkran istället för att lämna in efterfrågade bevis i avsnitt 3. Anbudsgivarna följer instruktionerna i 3.7.1 för att skapa sin egenförsäkran. (För det fall anbudsgivaren åberopar annat företags kapacitet se punkt 3.7.)

Före ett eventuellt avtalstecknande måste anbudsgivaren dock kunna visa upp de efterfrågade bevisen. Bevisen ska inkomma inom högst fem arbetsdagar från HBVs begäran.

Om ni avser att använda er av ESPD, bifoga ifylld ESPD i PDF-format. Om inte, bortse från denna fråga."

Det framgår att Elon till sitt anbud avseende upphandlingsdokumentets avsnitt 3.7. *Egenförsäkran (ESPD)* har bifogat en fil.

Det framgår i avsnitt C i Elons bifogade ESPD-formulär att Elon har svarat "Ja" enligt följande.

"C: Information om beroende av andra enheters kapacitet

Förlitar sig den ekonomiska aktören på andra enheters kapacitet för att uppfylla urvalskriterierna i del IV och de eventuella kriterier och regler som anges i del V nedan?

- Ja
- Nej
- *Fyll i ett separat formulär för upphandlingsdokumentet med den information som krävs enligt avsnitt A och B i denna del och i del III för var och en av enheterna i fråga. Formulären ska vara korrekt ifyllda och undertecknade av berörda enheter.*

Observera att detta också omfattar tekniker och tekniska organ som inte direkt tillhör den ekonomiska aktörens företag, i synnerhet sådana som ansvarar för kvalitetskontroll och, i fråga om offentliga byggentreprenadkontrakt, de tekniker och tekniska organ som den ekonomiska aktören kan anlita för att genomföra byggentreprenaden. I den mån det är relevant för den specifika kapacitet som den

ekonomiska aktören behöver, ange informationen i delarna IV och V för var och en av enheterna i fråga.”

Bolaget anför bl.a. följande. Bolaget konstaterar att Elon i sitt ESPD-formulär har kryssat i att ”den ekonomiska aktören [förlitar sig] på andra enheters kapacitet för att uppfylla urvalskriterierna...” utan att ange vilka aktörers kapacitet som åsyftas och utan att bifoga ett ESPD-formulär för varje enhet vars kapacitet åberopas. Bolaget anser att Elon är beroende av annans kapacitet eftersom Elon uteslutande kommer att använda sig av underleverantörer samt då Elon har uppgett sig förlita sig på annans kapacitet för att uppfylla kraven i upphandlingen. Enligt upphandlingsdokumenten ska anbudsgivare som åberopar andra företags kapacitet också bifoga sanningförsäkran, intyg om att åberopade resurser ställs till förfogande och en precisering av vilka resurser som ställs till förfogande. Elon har inte bifogat några sådana handlingar som krävs för att på ett korrekt sätt åberopa annans kapacitet. Elon har inte heller signerat formuläret. Elon har alltså inte agerat följdenligt och anbudet innehåller därmed tydliga brister. Enligt bolagets uppfattning förefaller HBV ha genomfört en rättelse av Elons anbud genom att bortse från information i Elons ESPD-formulär. Elons ESPD-formulär har bifogats Elons anbud och är en del av anbudet. Bolaget hänvisar till att det var en i det närmaste identisk rättsfråga som behandlades i Kammarrätten i Jönköpings dom den 18 maj 2018 i mål nr 3133-17. I målet hade anbudsgivaren i sitt ESPD-formulär angett att denne var beroende av annans kapacitet för att uppfylla kraven i upphandlingen, men anbudsgivaren hade inte vidtagit nödvändiga följdsteg. Kammarrätten bedömde att bristen inte kunde läkas genom en rättelse, oaktat om anbudsgivarens ikryssande i ESPD-formuläret var ett misstag eller inte. Bolaget hänvisar även till Kammarrätten i Stockholms dom den 21 september 2017 i mål nr 3265-17, Förvaltningsrätten i Linköpings dom den 19 mars 2018 i mål nr 349-18 och Förvaltningsrätten i Faluns dom den 23 mars 2018 i mål nr 33-18. Enligt bolaget saknar det betydelse om Elon faktiskt uppfyller kvalificeringskraven eftersom Elon har uppgett att Elon inte uppfyller kraven. Om Elons ESPD

lämnas utan avseende är det också att likna vid att HBV har godkänt en otillåten reservation. Att Elon till sitt anbud bifogat handlingar som inte har varit nödvändiga innebär inte att handlingarnas innehåll ska bortses från.

HBV anför bl.a. följande. Åberopande av annans kapacitet behöver endast ske när en leverantör inte på egen hand klarar av att uppfylla kvalificeringskraven i upphandlingen. Vad bolaget gör gällande om att Elon är beroende av annans kapacitet för att kunna leverera upphandlingsobjektet är felaktigt och irrelevant. När leverantören uppfyller samtliga kvalificeringskrav behöver annans kapacitet inte åberopas, även om leverantören har för avsikt att använda sig av andra företag (underleverantörer) vid avtalets fullgörande. Ingivande av ESPD kan enligt upphandlingsdokumentets avsnitt 3.7 göras istället för, dvs. som ett alternativ till, att ge in samtliga efterfrågade uppgifter och bevis. Elon uppfyller på egen hand samtliga krav i upphandlingen alldeles oavsett vad som framgår av Elons ESPD-formulär. Elon har inte behövt åberopa andra företags kapacitet. Elon har alltså varken behövt inkomma med några intyg med information om vilka resurser som ställs till förfogande eller lämna in någon egenförsäkran för något annat företag. Elons ESPD-formulär kan lämnas utan avseende. Elon har visat att Elon uppfyller samtliga kvalificeringskrav i upphandlingen. Något krav på att ge in ESPD, när samtliga efterfrågade uppgifter och bevis har bifogats, har inte funnits. Elons ESPD-formulär innehåller inga reservationer eller förbehåll som innebär några avsteg från kraven i upphandlingsdokumenten. De avgöranden som bolaget hänvisar till avser fall när anbudsgivare, till skillnad från Elon, inte visat att kvalificeringskraven är uppfyllda.

Förvaltningsrätten gör följande bedömning. Det kan utläsas av upphandlingsdokumenten att anbudsgivare som är beroende av andra företags kapacitet bl.a. ska ge in sanningsförsäkran avseende det företag eller de företag som åberopas för att uppfylla kraven alternativt bifoga separata ESPD-formulär för respektive företag. Att bifoga sanningsförsäkran enligt avsnitt 3.1

i upphandlingsdokumentet för företag vars kapacitet åberopas är vidare endast obligatoriskt om anbudsgivaren enligt 3.6 är beroende av andra företags kapacitet. Elon har i anbudsformuläret svarat att Elon *inte* avser att åberopa annans kapacitet. Vidare kan enligt förvaltningsrätten utläsas att det i upphandlingen inte är någon skyldighet, utan endast en möjlighet, att ge in ett ESPD-formulär. Bolaget gör gällande att HBV inte har möjlighet att bortse från Elons bifogade ESPD-formuläret på det sätt som HBV vill göra gällande i målet. Mot bakgrund av att det inte något obligatoriskt krav att bifoga ESPD och eftersom det inte framgår i målet att Elon brister i uppfyllande av något av upphandlingens kvalificeringskrav, kan dock den aktuella uppgiften i Elons ESPD-formulär avsnitt C enligt förvaltningsrätten bortses från utan att likabehandlingsprincipen åsidosätts. Med hänsyn till övriga uppgifter i Elons anbud kan inlämnat ESPD-formulär inte anses medföra någon reservation eller några avsteg från krav i upphandlingen. Att HBV bortser från uppgiften i Elons ESPD kan enligt förvaltningsrättens mening inte heller anses utgöra någon otillåten rättelse i strid med likabehandlingsprincipen. Inte heller att Elons ESPD inte har undertecknats medför att Elons anbud brister i kravuppfyllnad. Sammantaget fäster förvaltningsrätten vid bedömningen avgörande vikt vid att det inte utgör ett obligatoriskt krav i upphandlingen att bifoga ESPD och att det inte framgår i målet att Elon brister i uppfyllnad av något av upphandlingens kvalificeringskrav. Vad bolaget anför i denna del visar enligt förvaltningsrättens mening inte att HBV:s förfarande innebär att leverantörer inte behandlats på ett likvärdigt sätt eller att förfarandet i övrigt har varit i strid med LOU. Förvaltningsrätten finner således att det saknas skäl för ingripande mot upphandlingen på grund av vad bolaget gör gällande i denna del.

Frågan om fullständig auktorisering för elinstallationsarbeten

Beträffande fullständig auktorisation för elinstallationsarbeten framgår följande av upphandlingsdokumentet.

”4 KRAV PÅ VAROR/TJÄNST

4.1 Uppfyllande av tekniska krav

Auktorisation enligt Elsäkerhetsverkets regelverk krävs, se nedan:

A Fullständig auktorisation

- *Omfattar alla elinstallationsarbeten.”*

Bolaget gör gällande att Elon inte uppfyller kravet på fullständig auktorisering och anför bl.a. följande. Det förefaller tydligt att kravet på fullständig auktorisering för elinstallationsarbeten i avsnitt 4.1 i upphandlingsdokumentet utgör just ett kvalificeringskrav avseende anbudsgivarens tekniska och yrkesmässiga kapacitet som ska vara uppfyllt vid sista anbudsdag. Enligt uppgifter från Elsäkerhetsverket, som bolaget bifogar i målet, är Elon endast auktoriserade för att utföra elinstallationsarbeten inom verksamhetstypen ”Maskiner (begränsad lågspänning)”. Möjligtvis är underleverantör till Elon fullständigt auktoriserad och kanske har Elon av den anledningen uppgett att Elon är beroende av annans kapacitet för att möta kraven i upphandlingen, men det står oavsett klart att Elon inte på egen hand uppfyller kravet. Det är ett rimligt antagande är att majoriteten av de som tagit del av underlaget har uppfattat texten som ett krav, varför underlaget tydligt brister i transparens vid den tolkning som HBV vill göra gällande i målet.

HBV anför i huvudsak att auktorisationen som anges i avsnitt 4.1 i upphandlingsdokumentet avser de tjänster som ska tillhandahållas först under avtalstiden och att det således inte är fråga om något kvalificeringskrav. HBV tillägger att även om det skulle ha varit ett krav på att anbudsgivaren är auktoriserad redan vid upphandlingen så har det inte funnits något krav på att bevisa förekomsten av sådan auktorisation i anbudet.

Förvaltningsrätten gör följande bedömning. Förvaltningsrätten konstaterar att upphandlingsdokumentets kapitel 3 har rubriken ”KRAV PÅ ANBUDSGIVAREN” och kapitel 4 rubriken ”KRAV PÅ VAROR/TJÄNST”. Enligt förvaltningsrättens mening talar rubriksättningen tillsammans med de övriga

kraven i kapitel 4 på varor/tjänster emot att auktorisationen krävs i anbudsfasen, och för att den angivna auktorisationen avser avtalsperioden. Det kan heller inte utläsas något krav på att bevisa förekomsten av auktorisation och det saknas också plats i anbudsformulärets avsnitt 4.1 för att bekräfta uppfyllnad av något krav. Förvaltningsrätten anser inte att det som bolaget anför om auktoriseringen för elinstallationsarbeten visar att Elons anbud brister i kravuppfyllnad eller att HBV på annat sätt agerat i strid med de grundläggande upphandlingsrättsliga principerna och LOU.

Frågan om Elons uppgifter om användandet av underleverantörer

I avsnitt 3.4 *Underleverantörer* anges bl.a. följande:

”Om anbudsgivaren planerar att använda underleverantör ska bolagsnamn och organisationsnummer på underleverantören uppges samt i vilken utsträckning underleverantören tänkt användas. Namn och kontaktuppgifter på legala ställföreträdare för underleverantören ska även lämnas.”

...

”Avser ni använda er av underleverantör/-er?”

Lämna i sådana fall underleverantörens bolagsnamn, organisationsnummer och i vilken utsträckning underleverantören tänkt användas. Lämna även namn och kontaktuppgifter på legala ställföreträdare. Uppgifterna kan även lämnas i en bilaga, hänvisa i så fall här till bilagan.

Ja/Nej.”

Det framgår att Elon i sitt anbud i avsnitt 3.4 i svarat *”Ja”* och *”Elon Group kommer uteslutande att använda sig av underleverantörer se bilaga 1.”*

Bolaget gör gällande att Elons anbud inte uppfyller kravet på att respektive underleverantörs åtagande ska beskrivas i anbudet och anför bl.a. följande. Det framgår med önskvärd tydlighet av HBV:s krav i avsnitt 3.4 att omfattningen av respektive underleverantörs åtagande ska beskrivas i anbudet. Elon har dock inte angett vad underleverantörerna ska användas till eller i vilken utsträckning varje underleverantör är tänkt att användas. Därtill saknas telefonnummer till ett flertal av de underleverantörer Elon angett.

Enligt HBV uppfyller Elons anbud kraven på att ange i vilken utsträckning som underleverantörer kommer att användas. HBV anför att bolagets tolkning av upphandlingsdokumenten är felaktig och att Elons svar innebär att Elon uteslutande, dvs. till en omfattning av 100 %, kommer att använda sig av de angivna underleverantörerna. HBV tillägger att upphandlingen dessutom avser ramavtal och att det därmed inte kan vara klarlagt i vilken utsträckning en underleverantör använts förrän alla avrop genomförts.

Förvaltningsrätten anser att det framgår av Elons anbud att Elon kommer att använda sig av underleverantörer i full utsträckning, 100 %. Där det i upphandlingsdokumentet anges att kontaktuppgifter till underleverantörer ska lämnas uppställs vidare inget specificerat krav på att just telefonnummer ska anges. Förvaltningsrätten anser inte att det som bolaget gör gällande heller i denna del visar att Elons anbud har antagits i strid med likabehandlingsprincipen eller att HBV på annat sätt agerat i strid med LOU.

Förvaltningsrättens sammanfattande bedömning

Förvaltningsrätten anser sammantaget inte att det som bolaget anför och åberopar i målet visar att HBV har genomfört upphandlingen i strid med de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § LOU eller någon annan bestämmelse i LOU. Därmed saknas skäl för ingripande mot upphandlingen. Bolagets ansökan om överprövning ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (FR-05).

Eva Bäckström
Rådman

Katri Andersson har föredragit målet.



Hur man överklagar

FR-05

Den som inte är nöjd med förvaltningsrättens beslut kan överklaga. Här framgår hur det går till.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som ni fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från beslutets datum.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om ni exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får kammarrätten inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Gör så här

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring ni vill ha och varför ni tycker att kammarrätten ska ta upp ert överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis ni vill hänvisa till. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå er: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om ni har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten – adressen finns i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har ni tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om ni *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt ni vill föra fram.

Vill ni veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om ni har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.
- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorn, 20 kap.